

**Delegationsärende
2026-290**

Datum: 2026-04-24
Diarie nr: 2026-403
Beteckning: Ödenäs 1:78
Handläggare: Anna Hedeving
Direktnr: 0322-616382
Epost: anna.hedeving@alingsas.se

Tekniska nämnden
Sveagatan 12
44181 Alingsås

Föreläggande att utföra inventering enligt MIFO fast 1 av potentiellt förorenade områden vid fastigheten Ödenäs 1:78.**Beslut**

Bygg- och miljönämnden förelägger att Tekniska nämnden med organisationsnummer 212000–1553 ska utföra inventering av potentiellt förorenat område inom fastigheten Ödenäs 1:78 i Alingsås kommun, där bolaget har bedrivit verksamhet, enligt följande punkter:

1. Inventering ska utföras enligt Naturvårdsverkets "Metodik för Inventering av Förorenade områden" (MIFO) fas 1 orienterande studie, som finns beskriven i Naturvårdsverkets rapport nummer 4918. I samband med inventeringen ges möjlighet att lämna förslag till riskklass enligt MIFO.
2. Skriftligen redovisa uppgifter i MIFO-blanketterna A, B och E, tillgängliga för nedladdning här: [Inventering av förorenade områden i Alingsås kommun - Alingsås kommun](#)
3. Om verksamheten varit lokaliserad på ytterligare annan fastighet/andra fastigheter än den nuvarande så ska denna fastighet/dessa fastigheter anges. Även tidsperiod för verksamheten på denna plats samt ungefärlig typ av verksamhet ska anges.

Punkterna 1–3 ska vara bygg- och miljönämnden tillhanda **senast 6 månader efter beslutet vunnit laga kraft.**

Laghänvisning

Beslutet är baserat på nedanstående lagar, vars innebörd finns förklarad i bifogad bilaga.

2 kap. 2 och 7 §§, 26 kap. 21 och 22 §§ miljöbalken (SFS 1998:808)

Motivering till beslut

Bygg- och miljönämnden bedömer att Tekniska nämnden är adressat av föreläggandet då ni bedrivit verksamheten och därmed också övertagit både rättigheter och skyldigheter. Den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet som har bidragit till en förorening (verksamhetsutövare) ska vara efterbehandlingsansvarig.

Bygg- och miljönämnden bedömer att ni ska inventera er verksamhet Ödenäs Avloppsreningsverk på fastigheten Ödenäs 1:78. Inventeringen ska göras enligt Naturvårdsverkets "Metodik för Inventering av Förorenade områden" (MIFO) fas 1. Enligt Naturvårdsverkets branschlista förorenade områden 2025 bedömer vi att verksamheten primärt tillhör branschklass 3, avloppsreningsverk.

Verksamheten bedöms även tillhöra branschklass hög risk enligt Naturvårdsverkets branschlista 2025 för sediment. Verksamheten har på grund av branschklassningen och den långa verksamhetstiden identifierats som en potentiell risk för att ha orsakat ett förorenat område.

Genom att utföra inventeringen skaffar ni er den kunskap som behövs för att göra en första bedömning av risken för att verksamheten har orsakat föroreningar. Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet. Kraven gäller enligt 2 kap. 7 § miljöbalken i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Bygg- och miljönämnden bedömer att inventeringen inte leder till orimliga kostnader jämfört med miljönyttan att uppgifter om eventuella förorenade områden blir riskklassade.

Bygg- och miljönämnden bedömer att den verksamhet som ni bedriver kan befaras leda till olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön. Enligt 26 kap. 19 § miljöbalken ska ni fortlöpande kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Ni ska genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla er uppdaterad om verksamhetens påverkan på miljön.

Tillsynsmyndigheten får enligt 26 kap. 21 § miljöbalken förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Bygg- och miljönämnden bedömer att ni ska utföra inventering av er verksamhet enligt MIFO 1 då uppgifterna behövs för bedömning av vilken eventuell risk som föreligger avseende föroreningar orsakade av verksamheten. Kravet på inventering ställs enligt 26 kap. 22 § miljöbalken.

Beskrivning av ärende

Er pågående verksamhet Ödenäs Avloppsreningsverk har identifierats som en potentiell risk för att ha orsakat ett förorenat område.

Er verksamhet är ett av de prioriterade objekten som ska utföra en MIFO fas 1 under 2026. Eftersom ert objekt inte har inventerats tidigare enligt MIFO fas 1 så ska objektet inventeras med avseende på all historik, inte bara utifrån risk om PFAS-förorening.

Bygg- och miljönämnden underrättade er inför kommande beslut den 23 mars 2026. Ni fick då möjlighet att lämna synpunkter. Inga synpunkter har kommit in.

Bakgrund

Inventering av miljöfarliga verksamheter med avseende på förorenade områden har till syfte att på ett systematiskt och likartat sätt bedöma olika platser/områden för att kunna prioritera resurser mot de platser/områden som bedöms vara mest förorenade.

Naturvårdsverket samordnar arbetet med inventering av förorenade områden. För att uppnå Riksdagens miljömål Giftfri miljö har Naturvårdsverket gett kommunerna i uppgift att se till att de verksamheter som kommunerna har tillsyn över inventeras enligt MIFO (Metodik för inventering av förorenade områden) där behov finns. Målet är att samtliga förorenade områden med hög risk för miljö och människors hälsa ska vara åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön till år 2050.

PFAS är ett samlingsnamn för en ämnesgrupp kemikalier som består av tusentals syntetiskt framställda ämnen. Kännetecknande för PFAS är att de är mycket svåra att bryta ner i naturen och i vissa fall är giftiga för människor, djur och miljö. PFAS används för sina vatten- och fettavvisande egenskaper i exempelvis brandskum, stekpannor och impregnering. På senare år har PFAS negativa påverkan på naturen uppdagats. Naturvårdsverket fick därför tillsammans med flera andra myndigheter under 2022 i uppdrag av regeringen att förbättra kunskapen om PFAS-förorenade områden och hur de kan åtgärdas.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har identifierat de objekt i Alingsås kommun som ska prioriteras i det fortsatta arbetet inom regeringsuppdraget. Objekten ska nu inventeras med avseende på PFAS enligt MIFO fas 1 så att den aspekten ingår i riskklassningen.

Information om genomförande av MIFO 1

Ni kan ladda ner ifyllnadsbara blanketter på Alingsås hemsida <https://www.alingsas.se/bygga-bo-och-miljo/inventering-fororenade-omraden/>. Det spelar ingen roll om uppgifterna lämnas in ifyllt i blanketterna eller i löpande text, det viktiga är att alla uppgifter uppges så långt det är möjligt. MIFO-blanketterna A, B och E fylls i och skickas till kommunen (helst via e-post).

Om det har utförts undersökningar av mark, grundvatten, ytvatten, sediment eller byggnader på er fastighet så kan dessa rapporter skickas till kommunen, helst digitalt. Informationen i dessa kan vara viktiga vid bedömning av riskklass.

För att inventeringen ska bli så bra som möjligt är det viktigt att den görs av eller i samarbete med en person med god kännedom om verksamheten, främst historiskt. Anlita också gärna en konsult, med erfarenhet av inventering av förorenad mark, utföra hela eller delar av inventeringen.

Om ert bolag bedrivit verksamhet på annan fastighet än den nu aktuella så kommer troligen även detta område så småningom att behöva inventeras på samma sätt. Det kan således vara en vinst i att utföra inventering av det f.d. verksamhetsområdet redan nu eftersom det ofta är samma historiska dokument som behöver gås igenom.

Miljöenheten kommer att granska insänt material och begära komplettering om så behövs. Innan vi slutligt avgör objektets riskklassning sker en kommunikering med ert bolag. Därefter fastställs riskklassen av miljöskyddsenheten och underlaget till riskklassningen skickas därefter in till Länsstyrelsen i Västra Götaland för registrering i det nationella systemet för efterbehandling, EBH-stödet. Om er verksamhet bedöms tillhöra riskklass 1 eller 2 kommer ni behöva göra ytterligare inventering genom att utföra MIFO 2. Det innebär att ni kommer behöva utföra översiktliga miljötekniska undersökningar för att kontrollera om misstankarna om föroreningar stämmer eller inte.

Information

Förenklad delgivning

Bygg- och miljöavdelningen kan använda förenklad delgivning för att skicka beslut och handlingar. Det innebär att kommunen skickar handlingen som du ska ta del av (delgivning) till din digitala brevlåda eller med e-post till den e-postadress du har gett oss i ett ärende. I första hand kommunicerar vi digitalt. Om du saknar digital brevlåda och vi inte har din e-postadress så postar vi ett brev till din folkbokföringsadress.

Förenklad delgivning går till så här:

- Elektroniska beslut skickas till den digitala brevlådan eller e-postadressen. Inget kontrollmeddelande skickas.

Du räknas som delgiven, att du har tagit emot handlingarna, två veckor efter att det första brevet/e-posten skickades.

Läs mer på vår hemsida om hur olika delgivningsmetoder fungerar
www.alingsas.se.

Överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med detta beslut kan det överklagas hos länsstyrelsen skriftligen. Samtliga berörda parter har rätt att överklaga. För att ditt överklagande ska tas upp måste bygg- och miljönämnden fått brevet inom tre veckor från den dag du fick beslutet.

Det här tar du upp i ditt överklagande:

- Tala om vilket beslut du överklagar, ange fastighetsbeteckning och numret på beslutet.
- Redogör för varför du anser att beslutet är felaktigt och vilken ändring du vill ha.
- Du undertecknar brevet och uppger namn, postadress och telefonnummer.
- Skicka med handlingar till exempel kartor eller bilder som du anser stöder din uppfattning.

Om din överklagan inkommer i tid skickar nämnden den vidare till Länsstyrelsen. Nämnden kan också själva ändra beslutet på det sätt du begärt. Brevet skickas antingen till miljo@alingsas.se eller till adressen som finns nederst på varje sida av detta beslut.

Information om överklagan finns även på Alingsås kommuns hemsida.

Behandling av personuppgifter

Personuppgifter som samlas in i samband med inspektioner, inventeringar eller annan ärendehantering dataregistreras i bygg- och miljönämndens tillsyns- och ärendehanteringssystem. Mer information finns på vår webbplats

www.alingsas.se/gdpr.

Avgifter

Vi tar ut en avgift för handläggningstiden enligt taxa för tillsyn inom miljöbalkens område enligt taxa beslutad av kommunfullmäktige. För år 2026 är avgiften 1 370 kr/tim. I handläggningstiden ingår det arbete som vi lägger ner för att kunna riskklassa verksamheten. I handläggningstiden ingår exempelvis skrivelser, beslut, granskning, bedömning och platsbesök. Enklare rådgivning är gratis.

Mer information om taxan finns på vår hemsida

<https://www.alingsas.se/miljoavgifter>.

För bygg- och miljönämnden

Anna Hedeving
Miljöskyddsinspektör

Bilagor: Lagtexter som beslutet grundas på

Kopia till: Alingsås kommun

Bilaga

Lagtexter som beslutet grundar sig på

Miljöbalken (SFS 1998:808)

2 kap. 2 §

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

2 kap. 7 §

Kraven i 2 § gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

26 kap. 19 § Den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön skall fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar.

Den som bedriver sådan verksamhet eller vidtar sådan åtgärd skall också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön.

26 kap. 21 §

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

26 kap. 22 §

Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.